

Kadernota 2018

Gemeente Dronten
Versie Definitief
Mei 2017

Besluitvorming:
College: 9 Mei 2017
Raad: 29 Juni 2017

Inhoudsopgave

Aanbieding	3
Algemeen	3
Economisch herstel houdt aan, maar internationale economie blijft onzeker	3
Financieel perspectief positief	3
Risicoparagraaf.....	4
Nieuwe investeringen	4
Gemeentelijke belastingen en tarieven	5
Vermogenspositie	6
Nieuwe structuur programma's/ taakvelden	7
Indicatoren	7
Categorieën	7
Tot slot.....	8
Toelichting per programma	9
Programma 0. Bestuur en ondersteuning	10
Programma 1. Veiligheid.....	21
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	22
Programma 3. Economie.....	24
Programma 4. Onderwijs	26
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie	27
Programma 6. Sociaal Domein.....	28
Programma 7. Volksgezondheid en milieu	30
Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	31
Bijlage 1. Kadernota 2018, financiële gegevens.....	34

Aanbieding

Algemeen

Het collegeprogramma 2014-2018 is voor het grootste deel beleidsmatig afgerond. De effecten ervan worden steeds meer zichtbaar in onze samenleving.

In de Kadernota die we voor 2018 aanbieden gaan we in op autonome ontwikkelingen en onze bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering wordt verder geprofessionaliseerd naar moderne maatstaven. Bovendien hebben we ruimte gecreëerd om nieuw beleid mogelijk te maken. De kadernota 2018-2021 schetst de hoofdlijnen van het beleid voor het jaar 2018 als voorbereiding op de begroting 2018.

De belangrijkste financiële ontwikkelingen en risico's zijn opgenomen, voor zover zij bestuurlijke aandacht vergen. Bij het opstellen van de begroting 2018 kunnen (kleine) bijstellingen nog wel financiële ruimte vragen.

Economisch herstel houdt aan, maar internationale economie blijft onzeker

Het economisch herstel van de afgelopen jaren houdt aan, met een groei van 1,8% per jaar over de periode 2018-2021, maar blijft kwetsbaar bij aanhoudende internationale onzekerheden. Dat schrijft het Centraal Planbureau in de Middel-lange-termijnverkenning 2018-2021 (MLT).

Het internationale beeld kent grote onzekerheden; over de ontwikkelingen in de Europese Unie (nieuwe schulden crisis, Brexit), over aanhoudende terroristische dreiging, over het monetaire beleid in Europa en de VS, over de groei in China en andere opkomende landen en over de ontwikkeling van de financiële markten. Al deze factoren kunnen remmend werken op de economische groei, de inflatie en de ontwikkeling van de werkgelegenheid in Nederland.

De houdbaarheid van de overheidsfinanciën verbetert tot een overschot van 0,7% bbp¹. Dit betekent dat de overheidsvoorzieningen ook op de lange termijn kunnen worden gehandhaafd, zonder een oplopende overheidsschuld. Dit levert minimaal de prognose op dat verdergaande bezuinigingen – puur om de overheidsuitgaven terug te dringen – uit zullen blijven. Waarbij uiteraard politieke voorkeuren bij het aantreden van het nieuwe kabinet in 2017 buiten deze inschatting liggen.

Voor de gemeente Dronten is zowel in de bestaande woningbouw, als de door ons nog te ontwikkelen en te verkopen gronden een toename van het aantal (kavel)verkopen zichtbaar. Dit geldt ook voor onze uitgifte van kavels op de bedrijventerreinen. De verwachting is dat het herstel van de verkoop van kavels voor woningbouw en bedrijventerreinen de komende jaren aan zal houden.

Financieel perspectief positief

Waar het meerjarenperspectief 2017-2020 nog uitging van een niet sluitende begroting in 2019, presenteren we in deze kadernota een structureel sluitende meerjarenbegroting voor de jaren 2018 t/m 2021.

Omschrijving	2018	2019	2020	2021
Stand na vaststellen Begroting 2017/ Slotrapportage 2016	490.158	968.945	1.678.253	1.678.253
Waarvan incidentele lasten	1.009.000	311.000	0	0
Stand structureel begrotingsresultaat 2016-2020 na Slotrapportage 2016	1.499.158	1.279.945	1.678.253	1.678.253
Besluitvorming ná Slotrapportage 2016:				
Erfgoed centrum	0	0	0	0
Zwembad Overboord Incidenteel	-80.000	-40.000	-1.328.378	0
Zwembad Overboord Structureel	0	0	0	-28.970
Stand na vaststellen Slotrapportage 2016 + besluitvorming (Dec16-Mrt17)	410.158	928.945	349.875	1.649.283
Waarvan incidentele lasten	1.089.000	351.000	1.328.378	0
Stand structureel begrotingsresultaat 2016-2020 na Slotrapportage 2016 + besluitvorming (Dec 16-Mrt 17)	1.499.158	1.279.945	1.678.253	1.649.283
Kadernota 2018	-2.196.817	-1.340.110	-1.201.083	-832.057
<i>A. Beleidsvoornemens</i>				
1. Collegeprogramma 2014-2018	-95.000	-95.000	-20.000	-20.000
2. Nieuw beleid, overig	-908.467	-393.240	-391.213	-30.187
<i>B. Wettelijke verplichtingen</i>				
1. Autonome ontwikkelingen, niet beïnvloedbaar	-150.000	0	0	0
2. Autonome ontwikkelingen, deels beïnvloedbaar, wettelijke verplichtingen opgelegd door overheid	-415.000	-525.000	-470.000	-480.000
<i>C. Bedrijfsvoering</i>				
1. Gemeente Dronten	-848.350	-461.870	-441.870	-425.870
* Dekking aanwezig stelpost Overhead (3x € 80.000)	240.000	240.000	240.000	240.000
2. Verbonden partijen (alleen financiële ontwikkelingen)	-20.000	-105.000	-118.000	-116.000
<i>D. Technische wijzigingen</i>				
	0	0	0	0
Stand na ambities en wensen Kadernota	- 697.659	- 60.165	477.170	817.226
Waarvan incidentele lasten	-1.571.200	-431.000	-181.000	0
Stand structureel na vaststelling Kadernota 2018	873.541	370.835	658.170	817.226
* Dekking aanwezig stelpost Overhead (3 x € 80.000)				
Formatie Juridische zaken 1,0 Informatiemanagement 1,0 en DIV 1,0				

Risicoparagraaf

Een aantal wetswijzigingen zorgen voor negatieve financiële effecten bij onze begroting. Het gedeelte wat bekend is hebben we doorgerekend in deze kadernota, bijvoorbeeld de afschaffing van de precariobelasting. Het deel wat we nu niet exact kunnen inschatten wordt in de risicoparagraaf bij de begroting 2018 opgenomen. Het gaat hier om:

- de Wetswijziging uit 2014 van de geldigheidsduur (van 5 naar 10 jaar) van de reisdocumenten;
- het voorgenomen Wetsvoorstel Kwaliteitsborging voor het Bouwen (WKB) waarover in mei/juni 2017 door de kamer een beslissing zal worden genomen.

Nieuwe investeringen

Er worden enkele nieuwe investeringen voorgesteld in deze kadernota, te weten:

- In programma 0 wordt voor het jaar 2018 een investering van € 45.000 voor de vervanging vaste telefoontoestellen door mobiel voorgesteld;
- In programma 2 wordt voor het jaar 2018 een investering van 2.600.000 voor de herinrichting omgeving Walvisstraat - De Zuid voorgesteld;
- In programma 7 wordt voor het jaar 2018 een investering van € 40.000 voor de aanleg van grafkelders voorgesteld.

Vanaf de begroting 2017 moeten we, conform de nieuwe BBV, investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut, activeren en afschrijven. Bijvoorbeeld

investeringen die worden gedaan in speelvoorzieningen, openbaar groen, wegen en overige elementen in de openbare ruimte. Door dit uitgangspunt beïnvloeden de kapitaallasten van investering met maatschappelijk nut het meerjarig structurele begrotingsaldo.

Gemeentelijke belastingen en tarieven

De loon- en prijscompensatie 2018 zal worden doorgevoerd bij de opstelling van de begroting 2018-2021 op basis van de uitkomsten van de Meicirculaire 2017. Voor 2018 is dit naar verwachting hetzelfde percentage als 2017.

De cao Gemeenten is per 1 mei 2017 afgelopen. Ondanks het feit dat de VNG en de vakbonden met elkaar in gesprek zijn over nieuwe arbeidsvoorwaarden, is het nog niet gelukt om een nieuwe cao af te sluiten. Op 15 mei praten de VNG en de vakbonden weer verder over een nieuwe cao. Vooralnog houden voor de looncompensatie rekening met 0,4% op basis van de huidige Cao-afspraken tot 1 mei 2017. Op basis van het huidige beleid en op basis van deze verwachtingen betekent dit dat we de tarieven in 2018 ten opzichte van 2017 met 0,7% (50% van 0,4% loonstijging en 50% van 1% prijsstijging) moeten verhogen.

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

Het OZB-tarief wordt naast een eventuele opbrengstenstijging (of daling) gecorrigeerd met de ontwikkeling van de WOZ-waarde. Op basis van de landelijke trends in de afgelopen jaren is de WOZ-waarde waarschijnlijk (licht) gestegen hetgeen betekent dat het tarief (exclusief de opbrengststijging) daardoor omlaag kan worden bijgesteld. Mogelijke complicerende factor is dat de WOZ-waarde ook een element is voor de bepaling van de algemene uitkering. Of dit een positief of negatief effect is, is op dit moment niet bekend want afhankelijk van de ontwikkeling van de woningwaarde voor geheel Nederland. Uitgaande van gelijkblijvende WOZ-waarden in 2018 ontwikkelen de tarieven zich als volgt:

Onroerend zaakbelasting (OZB)	2014	2015	2016	2017	2018
Gebruikersbelasting	0,1794%	0,1988%	0,1763%	0,1547%	0,1558%
Eigenarenbelasting					
- dient in hoofdzaak tot woning	0,1616%	0,1677%	0,1666%	0,1658%	0,1670%
- dient niet in hoofdzaak tot woning	0,2075%	0,2223%	0,2141%	0,2218%	0,2234%

Afvalstoffenheffing

Met betrekking tot het tarief van de afvalstoffenheffing zal bij de begroting 2018 een voorstel worden gepresenteerd. In verband met de ontwikkelingen en de uitvoering van het afvalbeleidsplan is het op dit moment nog niet bekend hoe het tarief zich zal ontwikkelen.

Rioolheffing

Het GRP dat onlangs is geactualiseerd geeft aan dat het tarief in 2018 kan worden bijgesteld met 0,7% stijging voor loon- en prijscompensatie.

Rioolheffing	2014	2015	2016	2017	2018
	146,40	139,80	139,80	125,90	126,78

Grafrechten

Uitgaande van een stabilisatie van de opbrengsten bij gelijkblijvende mate van kostendeckendheid zullen de meest voorkomende begraafrechten in 2018 zijn:

Tarieven begraafrechten	2014	2015	2016	2017	2018
begraafrecht	795,00	809,00	820,00	826,00	831,00
begraafplaatsrecht	1.312,00	1.334,00	1.352,00	1.361,00	1.371,00
grafrecht 20 jaar	866,00	880,00	892,00	898,00	904,00
aanleg grafkelder	959,00	974,00	988,00	995,00	1.002,00

(Water)Toeristenbelasting

Het tarief voor toeristenbelasting is sinds 2012 € 0,95 per persoon per overnachting. De ontwikkeling is afhankelijk van volumegroei. Dit monitoren we op basis van de aangiften in 2016. Indien de volumegroei in opbrengst niet gehaald wordt dan zal de hoogte van het tarief toeristenbelasting afgeleid worden van de door de gemeente geraamde opbrengst 2017 in de begroting 2017. Uitgaande van gelijkblijvende omstandigheden en 0,07% stijging voor loon- en prijscompensatie zou het tarief in 2018 € 0,96 per persoon per overnachting moeten worden. Gezien de lopende afspraken met de ondernemers is het voorstel om dit tarief op € 0,95 te handhaven.

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven over de waarde van de woning/stacaravan. Afhankelijk van de economische waarde van het object bedraagt de in 2018 te betalen belasting tussen € 133,00 en € 614,00.

Forensenbelasting	2014	2015	2016	2017	2018
Minimaal per object	127,00	129,00	131,00	132,00	133,00
Maximaal per object	589,00	598,00	606,00	610,00	614,00

Hondenbelasting

Met een compensatie van 0,7% voor lonen en prijzen ontstaat het volgende trendbeeld:

Tarieven hondenbelasting	2014	2015	2016	2017	2018
1e hond	63,60	64,80	65,70	66,20	66,66
volgende hond	106,80	109,20	110,70	111,50	112,28
hondenkennel	280,80	285,60	289,60	291,60	293,64

Precario- en reclamebelasting en overige leges en tarieven

Voor de precario geldt dat er in februari 2016 een wetsvoorstel is ingediend. Gemeenten die deze belasting nog niet kennen, mogen deze niet meer invoeren. Gemeenten die deze belasting al wel hebben mogen deze niet meer verhogen en moeten deze vanaf 2018 in tien jaarlijkse stappen geheel afbouwen. Gemeenten krijgen maximaal vijf jaar (tot 1 januari 2022) de tijd om de effecten van hun inkomensderving op te vangen. Het overgangsrecht geldt alleen voor gemeenten die in 2015 precariobelasting hebben geheven. Gemeenten mogen maximaal het tarief in rekening brengen dat gold op 10 februari 2016, de datum waarop minister Plasterk het wetsvoorstel aankondigde. De minister wil daarmee voorkomen dat de tarieven en het aantal gemeenten dat precario heft verder stijgt. Op bladzijde 16 en 17 wordt het door het college vooralsnog gekozen scenario met betrekking tot de afschaffing nader toegelicht.

Voor de reclamebelasting en overige leges en tarieven geldt het uitgangspunt van 0,7% loon- en prijscompensatie. Naar verwachting betekent dit dat we voor deze tarieven onder wettelijk voorgeschreven tarieven zullen blijven.

Vermogenspositie

Onze reserve- ofwel vermogenspositie bestaat uit de algemene reserves en de bestemmingsreserves van de gemeente.

Het totale vermogen eind 2016 bedraagt € 83.8 miljoen. (afgerond)

Algemene reserve € 59.200

Bestemmingsreserves € 24.600

De ratio weerstandsvermogen voor het jaar 2016 bedraagt 5,8. Dit betekent dat de gemeente Dronten over een vermogenspositie beschikt die als uitstekend wordt beoordeeld. (conform de waarderingstabel van de NAR)

We beschikken over een uitstekende buffer om financiële risico's éénmalig af te dekken. Voor de begroting 2018 is het niet nodig om extra bezuinigingsmaatregelen te treffen.

Nieuwe structuur programma's/ taakvelden

In de BBV-vernieuwing is ook een voorstel tot aanpassing van de structuur van de programma's opgenomen. Het voorstel is dat de gemeente Dronten deze structuur gaat overnemen om zo aan te sluiten bij de BBV, conform onderstaande tabel.

Programmastructuur BBV	
NIEUW	OUD
0. Bestuur en ondersteuning	0. Algemeen Bestuur
1. Veiligheid	1. Openbare orde en veiligheid
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	2. Verkeer, vervoer en waterstaat
3. Economie	3. Economische zaken
4. Onderwijs	4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie	5. Cultuur, recreatie en welzijn
6. Sociaal domein	6. Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk
7. Volksgezondheid en milieu	7. Volksgezondheid
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting
xx	9. Algemeen

Daarnaast zijn er in plaats van producten, verplichte taakvelden benoemd. Deze taakvelden zijn inmiddels bij het opstellen van de begroting 2017 ingevoerd. Per taakveld zal bij de begroting 2018 de betreffende portefeuillehouder worden toegevoegd.

Indicatoren

Met betrekking tot de indicatoren wordt er voortaan een verplichte basis-set BBV-kengetallen opgenomen. Naast deze verplichte set dient de gemeente Dronten ook te voldoen aan de door de provincie opgelegde kengetallen (Interbestuurlijk toezicht, IBT). Het voorstel is om de "eigen" gemeentelijke kengetallen zoals tot nu toe ieder jaar is opgenomen in de P&C-documenten te laten vervallen bij de begroting 2018. Door de nieuwe verplichte set indicatoren van de BBV en de provinciale IBT-indicatoren zijn de "eigen" gemeentelijke kengetallen min of meer overbodig geworden.

Categorieën

Om een eenvoudige besluitvorming te bevorderen, zijn de ambities en wensen ingedeeld naar vooraf bepaalde categorieën.

Categorie A zijn beleidsvoornemens, waarbij een onderscheid is aangebracht tussen voornemens die voortvloeien uit de realisatie van het collegeprogramma 2014-2018 en geheel nieuw beleid. (A1 en A2)

Categorie B zijn wettelijke verplichtingen, waarbij nog wel een onderscheid is gemaakt tussen autonome ontwikkelingen niet beïnvloedbaar zijn of deels beïnvloedbaar. (B1 en B2).

Categorie C betreft de bedrijfsvoering waarbij een onderscheid is gemaakt tussen bedrijfsvoering binnen de gemeente Dronten of vanuit de verbonden partijen. (C1 en C2)

Categorie D betreft de technische wijzigingen. (D)

Tot slot

We zijn deze aanbiedingsnota begonnen met een duidelijke beleidsinhoudelijke focus en een gezond financieel perspectief. Met deze aanscherping van onze begrotingsuitgangspunten verwachten wij dat we deze beleidsinhoudelijke focus nog verder kunnen verbeteren.

College van B&W
9 mei 2017

Toelichting per programma

Programma 0. Bestuur en ondersteuning

0.1 – Bestuur

Programma Verbetering Dienstverlening

Het programma verbetering dienstverlening is gestart op 1 januari 2015 en heeft een looptijd van drie jaar tot 1 januari 2018. In deze periode is er een aantal mooie mijlpalen behaald, welke bijdragen aan de strategische doelen van de gemeentelijke dienstverlening.

Op dit moment zitten we in een fase van doorontwikkeling van de gemeentelijke organisatie. Wij streven naar een eigentijdse dienstverlening die op maat is richting onze inwoners, bedrijven en instellingen.

Er is een belangrijke verbondenheid is tussen de ontwikkeling van de organisatie en het programma dienstverlening. Wij moeten er rekening mee houden dat de organisatie op 1 januari 2018 nog niet voldoende is toegerust om de resultaten die het programma heeft behaald, te borgen. Wij stellen dan ook voor om het programma op 1 januari 2018 nog niet over te dragen aan de organisatie, maar het met maximaal één jaar te verlengen.

Hoog beschikbaar maken Mozard zaaksysteem € 17.100 structureel in 2018 en € 23.820 vanaf 2019

Vanuit het programma Dienstverlening is het verzoek gekomen om te bekijken wat de mogelijkheden en kosten zijn om het zaaksysteem Mozard hoog beschikbaar aan te bieden om zodoende de dienstverlening naar burgers en bedrijven te vergroten. Met hoog beschikbaar wordt in deze 24*7*365 bedoeld. Om dit te kunnen realiseren is het noodzakelijk om Mozard dubbel uit te voeren in een actieve opstelling, zodanig dat bij uitval het tweede systeem e.e.a. overneemt zonder downtime. De kosten die het hoog beschikbaar maken van Mozard met zich meebrengt zijn onderverdeeld in investeringen en jaarlijkse kosten:

- Investering: € 36.273,- (waarbij € 6.720,- vanaf het tweede jaar structureel wordt) Deze investeringen bestaat uit hard- en software en consultancy uren; De dekking van deze investering 2017 zal via de Voortgangsrapportage 2017 worden aangevraagd;
- Jaarlijks: € 17.100,- (beheer en onderhoud) en vanaf jaar 2019 € 23.820,-. Dekking voor de jaarlijkse kosten vanaf 2018 via deze Kadernota 2018.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Hoog beschikbaar maken Mozard zaaksysteem	€17.100	€23.820	€23.820	€23.820

Doorontwikkeling kanaal www.dronten.nl € 30.000 incidenteel

De gemeentelijke website is voortdurend in ontwikkeling. Wettelijke verplichtingen ten aanzien van toegankelijkheidseisen, verbeteringen in de structuur en vormgeving om de dienstverlening te verbeteren, zorgen voor doorlopende noodzakelijke aanpassingen. Daarnaast vindt geautomatiseerde controle van de web-activiteiten plaats door Siteimprove. Siteimprove helpt bij fouten en draagt bij aan een sterke content strategie van www.dronten.nl. Siteimprove herstelt automatisch gebroken links en spelfouten, monitort wettelijke standaarden en toegankelijkheid, levert performance monitoring, pdf-scanning en web-analytics.

De middelen voor het kanaal online worden in eerste instantie incidenteel aangevraagd omdat niet volledig in beeld is hoe de dienstverlening via dit kanaal zich in de toekomst gaat ontwikkelen en welke kosten dat met zich mee gaat brengen. Wel is de kans aanwezig dat we in de toekomst opnieuw extra middelen nodig hebben om dit kanaal optimaal en eigentijds te laten functioneren.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Doorontwikkeling kanaal www.dronten.nl	€30.000	0	0	0

[Implementatie de informele aanpak \(incidenteel € 30.000 in 2018 en € 20.000 in 2019\)](#)

Zowel de samenleving als de gemeente is gebaat bij goed contact tussen de gemeente zelf en haar inwoners en bedrijven. Telefonisch contact in geval van klachten en bezwaren in plaats van direct terugvallen op formele correspondentie blijkt uit ervaringscijfers te leiden tot hogere klanttevredenheid en minder formele procedures. Een goed wederzijds contact is daarnaast ook van belang om samen te kunnen zoeken naar een besluit of oplossing, wat zoveel mogelijk recht doet aan de belangen van allen die daarbij zijn betrokken.

Het is bovendien ook goed voor het imago van de gemeenten en kan escalatie voorkomen.

Een pilot begin 2017 heeft al geleid tot positieve resultaten en het is de intentie deze werkwijze in 2018 verder uit te rollen via de afdelingen juridische zaken, sociale zaken, VHV naar de rest van de organisatie in 2019.

Medewerkers wordt aangeleerd hoe zij vanuit oprechte interesse in eerste instantie bellen met de klant en hoe zij met behulp van mediation vaardigheden formele trajecten kunnen voorkomen én klanttevredenheid kunnen verhogen. Hiertoe worden alle medewerkers die dergelijke werkzaamheden uitvoeren opgeleid én wordt middels intervisie ervaring uitgewisseld en de kennis op peil gehouden.

[Applicatie contract- en leveranciersmanagement \(€ 20.000 incidenteel en € 17.500 structureel\)](#)

Ter uitvoering van de wens van de raad om een Digitaal Loket Ondernemers (DLO) in te richten wordt het gemeentelijk inkoopbeleid aangepast. Om ook daadwerkelijk uitvoering te geven aan het DLO is een applicatie noodzakelijk waarbij ondernemers de mogelijkheid krijgen om in te schrijven en hun kwalificaties te uploaden, op grond waarvan de gemeente ondernemers kan uitnodigen te reageren. Ondernemers worden ook uitgenodigd op grond van de tevredenheid in de uitvoering van voorgaande opdrachten. Het gebruik van deze applicatie maakt ook een sterk vereenvoudigd proces van de –tijdrovende- controle op de rechtmatigheid, die twee maal per jaar moet worden gehouden, mogelijk, aangezien alle contracten van aanbestedingen en inkopen boven een bedrag van € 5.000 hierin worden bijgehouden (de zogenaamde spend).

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Implementatie informele aanpak	€30.000	€20.000	0	0
Applicatie contract- en leveranciersmanagement	€37.500	€17.500	€17.500	€17.500

[Functionaris gegevensbescherming 1 fte \(€ 80.000 structureel, dekking vanuit stelpost overhead\)](#)

Op 20 februari 2017, is er een brief vanuit de VNG verzonden naar alle colleges van BenW en Gemeenteraden met het dringende advies om voor informatiebeveiliging maatregelen te treffen conform de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG). Het specifieke advies:

'Dankzij deze nieuwe wetgeving dringt gegevensbescherming en privacy door in alle processen binnen de gemeentelijke organisatie. De VNG adviseert om op korte termijn een functionaris gegevensbescherming aan te stellen die de implementatie kan coördineren.' (https://vng.nl/files/vng/brieven/2017/20170220_ledenbrief_informatieveiligheid-en-privacy.pdf)

Eerder is in de ledenbrief van de VNG van 12 juli 2016 aan de colleges van B&W en Gemeenteraden gemeld dat het een *verplichting* is om een Functionaris Gegevensbescherming (FG) aan te stellen vanaf het moment dat de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht wordt op 25 mei 2018. (https://vng.nl/files/vng/brieven/2016/20160712_ledenbrief_algemene-verordening-gegevensbescherming.pdf).

Aanvullend daarop is van belang te beseffen dat we steeds meer werken in ketens en in de Cloud, waardoor het belang en de noodzaak van gegevensbescherming en gegevensclassificatie (wie mag er wanneer vanaf welke locatie met welke apparatuur bij welke gegevens) alleen maar groter wordt. Zeker ook tegen de achtergrond van alle wet- en regelgeving die daarop toeziet of gaan zien.

Ook lopen als gemeentelijke organisatie grote risico's op datalekken (en de daaraan gekoppelde mogelijke boetes van maximaal € 820.000 per incident op basis van de Wet Meldplicht Datalekken), schendingen van privacy en de daarmee gepaard gaande imagoschade als we hier geen maatregelen op nemen. Het is daarom essentieel om regie te voeren op onze data, iets wat op dit moment binnen de gemeente Dronten nog niet is ingericht. Naast het implementeren is ook het borgen hiervan in de beheerprocessen en de informatiearchitectuur essentieel, omdat de ontwikkelingen hieromtrent een enorme snelheid blijven houden.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Functionaris Gegevensbescherming	€80.000	€80.000	€80.000	€80.000
Dekking vanuit stelpost overhead	-€80.000	-€80.000	-€80.000	-€80.000

[Capaciteitsuitbreiding in verband met herinrichting afdeling Informatiemanagement: Architectuur 2,4 fte \(€ 112.000 structureel en 80.000,- structureel te dekken vanuit de stelpost overhead \)](#)

Verleden

De afgelopen jaren is het door de Raad verstrekte extra budget voor ICT ingezet voor de realisatie van een stabiele en betrouwbare ICT-omgeving. Hierin zijn goede slagen gemaakt. Het is nu tijd voor de volgende stap.

Heden

De rijksoverheid stelt steeds meer eisen aan de inrichting van de ICT-omgeving van gemeenten vanwege het belang van het faciliteren van ketensamenwerking en het ontsluiten van de digitale dienstverlening. Bovendien worden er steeds strengere eisen gesteld aan de beveiliging van die omgeving, om vertrouwelijke- en privacygevoelige informatie goed te beschermen.

Hierdoor hebben projecten binnen de gemeente Dronten steeds vaker een informatiekundige component die in de ICT-context beoordeeld dient te worden, en worden wijzigingen in de ICT-infrastructuur zelf steeds complexer. Bovendien is zichtbaar dat de groei van taken en complexiteit in systemen in het Sociaal Domein ook leidt tot meer te ondersteunen werknemers en daardoor meer plaats onafhankelijke werkplekken en de daarbij vereiste veiligheidsmaatregelen.

Toekomst

Om bovenstaande ontwikkelingen het hoofd te kunnen bieden is continu een actueel inzicht in iedere laag van onze ICT-omgeving vereist: technische-architectuur, de applicatie architectuur en de informatiearchitectuur. Daarnaast dient de werkwijze goed vastgelegd te worden als procesarchitectuur.

Voor de afdeling IM betekent dit dat er een meer gestructureerde inrichting van de afdeling en haar eigen werkwijze nodig is. Het breder inrichten van IT-governance ten behoeve van de projectenportfolio en het werken onder architectuur maken dat mogelijk. Om hier invulling aan te kunnen geven zijn nieuwe rollen met benodigd, waarbij deels ook sprake dient te zijn van formatie uitbreiding van de afdeling IM.

Hierbij is kritisch gekeken welke huidige medewerkers met behulp van opleiding nieuwe rollen kunnen vervullen en is al rekening gehouden met het centraliseren van de ICT en IM taken in de organisatie, waardoor enkele medewerkers vanuit andere afdelingen naar IM stromen.

De noodzaak om structureel extra formatie toe te voegen betreft daarmee de volgende rollen:

- I-coördinator 1,0 fte dekking beschikbaar
  - Applicatiearchitect 1,0 fte structureel dekking gevraagd
  - Procesarchitect 0,4 fte structureel dekking gevraagd
- =====
2,4 fte

Voor 1 fte is dekking beschikbaar vanuit de overhead; voor de resterende 1,4 fte verzoeken wij om extra formatie.

Voor de aanvullend benodigde opleiding voor huidige medewerkers t.b.v. hun nieuwe rollen is incidenteel een bedrag van € 30.000 nodig. Dit wordt vanuit concern brede middelen gedekt.

Bovenstaande is een verkorte weergave vanuit het Informatiebeleidsplan2017-2021 thema 5.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Architectuur 1,4 fte	€112.000	€112.000	€112.000	€112.000
I-coördinator 1,0 fte	€80.000	€80.000	€80.000	€80.000
Dekking vanuit stelpost overhead	-€80.000	-€80.000	-€80.000	-€80.000

Verkiezingsactiviteiten griffie

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 wil de griffie activiteiten kunnen faciliteren die de opkomst bevorderen. Hierbij kan gedacht worden aan activiteiten waarbij lokale politieke onderwerpen centraal staan zoals het organiseren van politieke cafés en een debatwedstrijd. Maar ook aan het ontwikkelen en verspreiden van posters, advertenties, filmpjes op social media en YouTube. De begrote kosten worden beraamd op € 10.000.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Verkiezingsactiviteiten griffie	€10.000	0	0	0

0.2 – Burgerzaken

Basisregistratie Personen (BRP)(€ 150.000 incidenteel)

Basisregistratie Personen (BRP)

In de voortgangsrapportage 2016 hebben wij u geïnformeerd over de planning van het landelijk project operatie BRP. De koplopergemeenten sluiten in de tweede helft 2018 aan en de overige gemeenten vanaf 2019. Drunten is geen koplopergemeente en zal dus vanaf 2019 aansluiten op de landelijke BRP. Er moet nog een voorbehoud worden gemaakt, ten aanzien van de planning, zoals deze nu bekend. De landelijke stuurgroep bespreekt de integrale planning in kwartaal 1 van 2017 opnieuw en daarna zal afstemming met de softwareleveranciers en afnemerssystemen over de planning plaatsvinden opdat in kwartaal 2 van 2017 een (aangepaste) afgestemde integrale planning beschikbaar is. Inmiddels zijn de afdelingen PZ en IM eind 2016 de voorbereidingen gestart.

Achtergrondinformatie

Operatie BRP werkt, in opdracht van het ministerie van BZK, aan de invoering van de Basisregistratie Personen (BRP). De BRP bevat persoonsgegevens van zowel alle ingezetenen van Nederland als van de niet-ingezetenen. De BRP is een volledige digitale voorziening die onder andere plaat onafhankelijke dienstverlening mogelijk maakt, zeven dagen per week, vierentwintig uur per dag. Het bijhouden en verstrekken van gegevens wordt sneller, eenvoudiger en goedkoper. Daarnaast neemt de kwaliteit van de data en de beschikbaarheid toe. Dit moet leiden tot een efficiënte en betrouwbare manier van invoeren, opslaan, beheren en verstrekken van persoonsgegevens, waarbij persoonsgegevens direct beschikbaar zijn en wijzigingen direct verwerkt worden. De BRP schept voorwaarden voor een doorbraak in e-dienstverlening (digitale dienstverleningskanaal van de overheid) bij uitvoeringsorganisaties en gemeenten en voor verdergaande ketensamenwerking. Met de realisatie van de BRP komen ook noodzakelijke kwaliteitsverbeteringen in de gegevens tot stand, evenals verbeterde mogelijkheden om die gegevens te analyseren en te vergelijken. De BRP is daarmee randvoorwaardelijk voor het signaleren en bestrijden van fraude en het voorkomen van het gebruik van onjuiste gegevens in uitvoeringsprocessen.

De volgende activiteiten (in hoofdlijnen) worden uitgevoerd om de operatie BRP mogelijk te maken zijn. We gaan de brondocumenten digitaliseren, de burgerzaken applicaties vernieuwen, lokale applicaties aansluiten op de BRP, het nieuwe BRP landschap beheren en daarmee ook de privacy- en informatiebeveiliging updaten.

Middelen

Incidenteel

Projectmanagement (sturing en uitvoering diverse activiteiten o.a. beheerplan BRP landschap, aanscherpen privacy en informatiebeveiliging): € 80.000.

Digitalisering brondocumenten, modernisering burgerzakenapplicatie en aansluiting op BRP applicatie € 70.000.

Structureel vanaf 2019:

Beheerkosten BRP vanaf aansluiting kunnen nu nog niet worden geduid. Deze worden voorgelegd aan het college en, na goedkeuring college, meegenomen in de update informatie beleidsplan.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Operatie BRP	€150.000	0	0	0

0.4 – Overhead

Taakintensivering DIV (€ 80.000 structureel dekking uit stelpost overhead)

In 2016 is een groot deel van het archief Sociale Zaken (SoZa) en Wmo gedigitaliseerd. De papieren stromen zijn echter niet gestopt gedurende de aanvang van het digitaal werken. In 2016 is binnen SoZa een begin gemaakt met het implementeren van Zaakgericht Werken in Mozard. Het betrof in eerste instantie aanvragen op basis van de Participatiewet. De complexiteit van de processen bij SoZa en de daaruit voortvloeiende gevolgen voor de opbouw, rubricering en archivering van de zaakdossiers en de uitbreiding binnen het sociaal domein leiden tot een aanzienlijk grotere, niet eerder voorziene behoefte aan DIV ondersteuning.

Daarnaast zullen er in de nabije toekomst nog meer complexe processen van SoZa (Participatiewet, Wmo en Jeugd) in Mozard worden geïmplementeerd. Dit komt bovenop de inzet die gepleegd moet worden voor de verwerking van de papieren stukken en dossiers, een taak waar geen capaciteit voor is. Voldoende DIV-gerelateerde capaciteit is van essentieel belang voor de realisatie van actuele en complete zaakdossiers en de daarop gebaseerde dienstverlening aan de klanten van de afdeling SoZa.

De afdeling SoZa noch de afdeling IM kunnen voorzien in de benodigde aanvullende capaciteit binnen de bij hen beschikbare formatie.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Taakintensivering DIV	€80.000	€80.000	€80.000	€80.000
Stelpost overhead	-€80.000	-€80.000	-€80.000	-€80.000

Extra FTE (0,5) voor Verbeterslag Financiën en Horizontaal Toezicht (€ 40.000 structureel)

Vanuit de auditcommissie is op 21 december 2016 de volgende vraag gesteld: *Wat er met betrekking tot de gemeentelijk Administratieve organisatie (AO) en de Interne Controle (IC) formatief en financieel nodig om de sprong te kunnen maken van een accountantsbeoordeling "voldoende" naar een accountantsbeoordeling "goed"?*

Scenario's

Aan de auditcommissie zijn een aantal scenario's voorgelegd en zij hebben uiteindelijk voor scenario 1 gekozen. Hieronder wordt het gekozen scenario beschreven.

1. Verbeterslag Financiën
Op dit moment vindt er een verbeterslag plaats op de afdeling CD/team financiën, waarbij ook op operationeel niveau een Intern Controleplan is opgesteld. Deze verbeterslag 'Financiën' betreft voornamelijk de eerstelijns controle op haar eigen processen. Verdere verbeterslagen zijn niet mogelijk binnen de bestaande middelen.
2. Horizontaal Toezicht
In Januari 2017 is het convenant met de belastingdienst getekend tot Horizontaal Toezicht. Hieraan ten grondslag ligt een lijst met verbeterpunten waar aan gewerkt dient te worden. Op dit moment is hier onvoldoende capaciteit voor beschikbaar in relatie tot de opgave die er ligt. Verdere verbeterslagen zijn niet mogelijk binnen de bestaande middelen.
3. Versnelling opstellen procesbeschrijvingen
Een betrouwbare AO is belangrijk om op de juiste wijze financiële verantwoording te kunnen afleggen en daardoor een goedkeurende accountantsverklaring te verkrijgen. Bij de gemeente Dronten zijn diverse procesbeschrijvingen aanwezig. Vorig jaar zijn de 9 meeste risicovolle processen beschreven. De aanwezige

procesbeschrijvingen betreffen voornamelijk de uitvoering van de interne controle op deze processen maar niet de daadwerkelijke werkproces-beschrijving.

De gewijzigde wet- en regelgeving binnen de domeinen HR en Financiën leiden tot de noodzaak processen anders in te richten en daarmee om de procesbeschrijvingen (die de accountant als uitgangspunt gebruikt) te herzien.

Indien we het opstellen van procesbeschrijvingen echter al in 2017 (versneld) willen realiseren, dan zullen we de extra incidentele inzet van een specialist nodig hebben.

Tijdsbesteding circa 3 á 4 dagen per week, gedurende een periode van 4 tot 5 maanden (benodigde investering circa € 48.000 – € 80.000 Incidenteel).

Deze benodigde incidentele kosten zullen bij de voortgangsrapportage 2017 worden meegenomen.

Een aanvraag voor structurele extra formatie voor zowel de verbeterslag financiën als voor Horizontaal Toezicht vragen we bij deze kadernota aan. Het betreft hier dan *structurele versterking*, om ook in de toekomst te kunnen blijven voldoen aan de hoogste standaarden, waarbij de kosten jaarlijks voor 0,5 fte zijnde € 40.000 structureel bedragen.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Extra 0,5 FTE voor HT en verbeterslag Financiën	€40.000	€40.000	€40.000	€40.000

Doorontwikkeling ambtelijke organisatie

In 2017 wordt een programma opgesteld om verder invulling te geven aan de organisatieontwikkeling. De eerste stappen tot implementatie zullen al in 2017 worden ingezet en brede uitrol in de gehele organisatie zal in samenwerking met het bestuur in 2018 en 2019 volgen. In 2017 zal daartoe een plan van aanpak worden opgesteld, op basis waarvan ook zichtbaar zal worden welke financiële middelen voor de uitvoering daarvan benodigd zijn.

Hiertoe behoren ook de verplichte onderwerpen die uitgevoerd moeten worden zodra de structuur van de organisatie wijzigt. Zoals bijvoorbeeld herziening van de functies en rollen, de bijbehoren herziening van het functieboek en het herinrichten van de automatiseringssystemen op basis van de nieuwe structuur.

Andere voorbeelden zijn het uitvoeren van een vlootschouw, het begeleiden, opleiden en coachen van medewerkers, opdat zij met de juiste kennis, vaardigheden, houding en gedrag, duurzaam inzetbaar zijn binnen de organisatie. Waarmee in-, door- en uitstroom een volwaardige plek in het HRM beleid en uitvoering in kan gaan nemen.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Doorontwikkeling organisatie	PM	PM	PM	

Vervanging vaste telefoontoestellen door mobiel (Krediet € 45.000 ,kapitaallasten € 16.000)

De huidige telefoontoestellen zijn afgeschreven en voldoen niet meer aan de hedendaagse wens naar flexibiliteit. Hiervoor dient een investering van € 45.000 te worden gedaan, die in 3 jaar zal worden afgeschreven. De afschrijvingen van de huidige toestellen zijn al in deze kapitaallasten verrekend.

Klimaat gemeentehuis

Het klimaat in het gemeentehuis is bij warme zomerdagen niet meer werkbaar op bepaalde plekken in het gemeentehuis. Dit betreft vooral de 3^e verdieping en de zuidzijde. Hoewel er geen harde temperatuurgrenzen worden gegeven in de Arbowet en

–regelgeving, is het op warme dagen in grote delen van het gemeentehuis niet werkbaar. Dit wordt als zeer onplezierig door medewerkers en gasten ervaren. Het vermindert het werkplezier, het brengt het werktempo omlaag waardoor de productie afneemt. Er volgt een separaat voorstel hierover.

[Beveiligingsmaatregelen Gemeentehuis \(incidenteel € 25.000\)](#)

Naar aanleiding van de insluiting/inbraak vorig jaar stellen wij extra maatregelen voor om insluiting te voorkomen en onze informatieveiligheid en veiligheid van de medewerkers en gebouwen te garanderen. De maatregel bestaat uit camera's, extra paslezers, uitbreiding van het inbraakalarm.

[Onderzoek naar Het Nieuwe Werken \(incidenteel € 25.000\)](#)

Voor realisatie van het nieuwe werken zal een onderzoek worden uitgevoerd, waaruit direct ook een Plan van Aanpak voortvloeit. De gevraagde middelen worden ingezet om dit te laten uitvoeren, waarbij alle onderdelen van het nieuwe werken worden meegenomen om tot een bij Dronten passende aanpak en uitrol te kunnen komen.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Vervanging vaste telefoontoestellen door mobiel Krediet € 45.000	€16.000	€16.000	€16.000	0
Klimaat gemeentehuis	PM			
Beveiligingsmaatregelen gemeentehuis	€25.000	0	0	0
Onderzoek het Nieuwe Werken	€25.000	0	0	0

[Informatiebeleidsplan, zowel incidenteel als structureel](#)

Er is een informatiebeleidsplan 2017-2021 in ontwikkeling, waarin financiële componenten zijn opgenomen. De volgende componenten hebben financiële claims tot gevolg:

Security Operations Center (SOC)

Uitbesteding van diensten om de informatieveiligheid te laten monitoren en daarmee beter te beheren. Als gemeente zijn we te klein om dergelijke specialistische kennis zelf in huis te hebben; € 40.000 structureel.

Digimelding, digilevering en digikoppeling

Alle gemeenten sluiten aan op Digimelding, Digilevering en Digikoppeling. Deze technieken worden gebruikt onder meer de basisregistraties BAG, GBA en NHR. Het betreft een wettelijke verplichting vanuit de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI). Strengere informatieveiligheidseisen stellen andere eisen dan oorspronkelijk begroot; € 4.000 structureel.

Mijn.overheid.nl

Aansluiten op mijn.overheid.nl (Status informatie lopende zaken en berichtenbox) ivm Digitaal 2017; € 3.750 structureel.

eHerkenning

Aansluiten op eHerkenning via EnableU, zodat bedrijven zich via eHerkenning digitaal kunnen identificeren ten behoeve van digitale dienstverlening van de gemeente Dronten; € 2.000 structureel.

Geo applicaties in Cloud plaatsen

Het in de cloud plaatsen van de GEO-applicaties maakt plaats-, tijd en apparaat onafhankelijk gebruik van geografische applicaties beter mogelijk; € 12.800 structureel.

Opstellen informatiearchitectuur

De informatie-architectuur beschrijft de inhoudelijke relaties en samenhang tussen toepassingen en gegevensverzamelingen onderling; € 30.000 incidenteel.

Opstellen applicatiearchitectuur

Applicatie architectuur beschrijft de samenhang van applicaties en informatiesystemen binnen een organisatie. De applicatie architectuur is een verdere uitwerking van de informatie architectuur; € 30.000 incidenteel.

Opstellen procesarchitectuur

De procesarchitectuur is het geheel aan principes en modellen met betrekking tot de processen van de organisatie die nodig zijn om de businessdoelen te bereiken. De procesarchitectuur geeft aan welke hoofdprocessen de organisatie wil onderscheiden, aan welke eisen de processen moeten voldoen, wat de samenhang tussen processen is, welke processen uitbesteed worden, of organisatie brede uniformiteit wordt nagestreefd, etc.; € 43.200 incidenteel.

Opstellen technische architectuur

De technische architectuur vormt het kader voor de technische infrastructuur van de organisatie. De hardware waarop de informatievoorziening draait en de software waardoor applicaties kunnen samenwerken (middle-ware). Hieronder valt ook de gegevensopslag; € 15.000 incidenteel.

Starten aanbesteding ICT projectleiding

In 2018 dient de aanbesteding van ons technisch ICT-beheer opgestart te worden om in 2019 te kunnen gunnen. Bij dit traject is externe projectleiding nodig; € 50.000 incidenteel.

IP-reeks 128 u80000 uit faseren en netwerksegmentatie

De 128-reeks van IP-adressen moet verplicht uit gefaseerd worden. Om de schade bij problemen met de informatieveiligheid zoveel mogelijk te beperken is het vereist om het netwerk in kleinere eenheden te verdelen, de zogenoemde netwerksegmentatie. € 80.000 incidenteel.

Aan deze componenten zijn onderstaande incidentele en structurele kosten verbonden:

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
IBP 2017-2021 projecten, incidentele kosten	€248.200	0	0	0
IBP 2017-2021 projecten, structurele kosten	€62.550	€ 62.550	€62.550	€62.550

[Intranet \(incidenteel 35.000, structureel 10.000\)](#)

Op dit moment heeft de gemeente Dronten een intranetomgeving beschikbaar die sterk verouderd is (9 jaar oud) en zowel qua functionaliteit als vormgeving niet meer aansluit bij de eisen die aan dit medium ten behoeve van de interne communicatie gesteld worden. Het intranet vervult dan ook geen voldoende adequate rol meer in ten behoeve van de interne communicatie en wordt alleen gebruikt voor het zenden van feitelijke informatie en is daarmee onvoldoende effectief.

De gemeente Dronten ziet het belang in van goede interne communicatie:

- Eenvoudig en snel informeren van haar medewerkers;
- Interactie mogelijk maken en medewerkers actief betrekken bij allerhande organisatie gerelateerde onderwerpen;
- Onmisbaar communicatiemiddel ten behoeve van de organisatie ontwikkeling;

- Draagt bij aan het realiseren van de organisatie doelstellingen.

Intranet kan met deze verbetering het gewenste centrale punt zijn, waar iedereen informatie kan vinden én delen met elkaar. Onder de noemer 'communicatie is van iedereen' heeft iedere medewerker een rol in de communicatie. Een nieuw intranet biedt daar de mogelijkheden toe. Team communicatie biedt daartoe met deze vernieuwing de basis van het platform en de ondersteuning daarvan.

Het zaakstelsel Mozard wordt op dit moment gebruikt voor onze nieuwe gemeentelijke website, www.dronten.nl. Nu, een jaar verder, blijkt Mozard aan veel van onze wensen niet te kunnen voldoen en is daardoor te beperkt. Voor ons nieuwe intranet willen we ons niet laten beperken door de mogelijkheden van het zaakstelsel Mozard en kiezen we voor een volwaardig Content Management Systeem.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Intranet, incidenteel	€35.000	0	0	0
Intranet, structureel	€10.000	€10.000	€10.000	€10.000

0.64 - Belastingen overig

[Afschaffen precariobelasting \(€ 100.000 - € 400.000 structureel\)](#)

Vooruitlopend op de hervorming van het lokaal belastinggebied wil het kabinet de precario op nutsleidingen afschaffen. Dit betekent dat gemeenten geen precariobelasting meer kunnen heffen van nutsbedrijven over netwerken die ze in, op of boven gemeentegrond exploiteren. Minister Plasterk (BZK) heeft daarvoor inmiddels een wetsvoorstel ingediend bij de Tweede Kamer, Juni 2016.

Overgangsrecht

Gemeenten krijgen *maximaal vijf jaar* (tot 1 januari 2022) de tijd om de effecten van hun inkomensderving op te vangen. Het overgangsrecht geldt alleen voor gemeenten die in 2015 precariobelasting hebben geheven. Gemeenten mogen *maximaal het tarief in rekening brengen dat gold op 10 februari 2016*, de datum waarop minister Plasterk het wetsvoorstel aankondigde. De minister wil daarmee voorkomen dat de tarieven en het aantal gemeenten dat precario heft verder stijgt.

KEUZES VOOR DE GEMEENTE DRONTEN

Uitgangspunten:

1. De opbrengsten (op 10 februari 2016) zijn begroot voor structureel € 915.000. (Gasleidingen € 310.000 en € 605.000 voor Water/elektriciteit –leidingen)
2. Het tarief mag wel omlaag maar niet meer stijgen. Het uitgangspunt bij de tarieven is 10 februari 2016.

Er zijn verschillende scenario's uitgewerkt. De uitwerking van deze scenario's zal door middel van een raadsinformatiebrief naar de raad worden gestuurd.

Het college heeft gekozen voor het scenario waarbij het tarief pas zal worden verlaagd in 2022 en waarbij al wel vanaf 2018 de begroting langzaam zal worden aangepast.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Begroting	€ 915.000	€ 815.000	€ 715.000	€ 615.000	€ 515.000	€ 400.000	€ 300.000	€ 200.000	€ 100.000	€ 0
Werkelijk	€ 915.000	€ 915.000	€ 915.000	€ 915.000	€ 915.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Verschil	€ 0	€ 100.000	€ 200.000	€ 300.000	€ 400.000	-€ 400.000	-€ 300.000	-€ 200.000	-€ 100.000	€ 0

Bij dit scenario zal alvast 5 jaar lang € 100.000 opbrengst worden gereserveerd om zo de begroting in 2022 tot en met 2026 gelijkmatig naar 0 te kunnen brengen. Het nadeel is dat het een lang procestijd kent. Het voordeel is dat er ook na 2022 gedeeltelijk een meerjarig structurele opbrengsten beschikbaar is.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Precariobelasting, reservering	-€100.000	-€200.000	-€300.000	-€400.000
Reservering precariobelasting	€100.000	€200.000	€300.000	€400.000

Programma 1. Veiligheid

1.1 - Crisisbeheersing en brandweer

Vakbekwaamheid risico- en crisisbeheersing (€ 96.000 vanaf 2021, structureel)

In het Besluit personeel veiligheidsregio's worden nieuwe eisen gesteld aan het vakmanschap van brandweerpersoneel. Brandweer Nederland heeft deze eisen vertaald in zogenaamde branchestandaarden voor vakbekwaamheid. Zo moeten onder andere zogenaamde vakbekwaamheidstoetsen worden ingevoerd en worden extra vakbekwaamheidseisen gesteld aan de arbeidshygiëne. Deze autonome (landelijke) ontwikkeling leidt tot een verwachte kostenverhoging voor de Veiligheidsregio Flevoland.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Vakbekwaamheid	0	€85.000	€98.000	€96.000

Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat

2.1 - Verkeer en vervoer

Fietspad Passage Dronten(€ 75.000, incidenteel)

Gebleken is dat het fietspad tussen De Colijnweg en de Noord, parallel aan de Passage Dronten is komen te vervallen als gevolg van bezuinigingen binnen het project. Bewoners van de Colijnweg willen graag deze verbinding terug uit het oogpunt van verkeersveiligheid. In overleg met de provincie is besloten deze aanvankelijke bezuiniging terug te draaien binnen het project en dat beide overheden 50% van de kosten van een nieuw fietspad voor hun rekening nemen. Het college heeft hier in februari 2017 een besluit genomen (B17.000213) en de gemeenteraad ingelicht over haar voornemen dit in de kadernota 2018 in te brengen.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Fietspad passage Dronten	€75.000	0	0	0

Herinrichting Walvisstraat, De Zuid en omgeving (structurele kapitaallasten)

Het college heeft de wens om te komen tot een integrale oplossing van de verkeerssituatie De Zuid (fietspad en verkeersveiligheid), de Walvisstraat en de omgeving Open Hof. In belangrijke mate is projectbudget aanwezig vanuit beheergelden en eerder beschikbaar gestelde middelen (Walvisstraat en De Zuid Kadernota). Echter deze middelen zijn niet geheel toereikend om ook de plannen rond de Open Hof en de Zuid voor dit gedeelte in te richten. De raad is ingelicht over deze plannen door middel van een raadsinformatiebrief.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Herinrichting Walvisstraat – De Zuid en omgeving Kapitaallasten krediet €2.600.000	€95.000	€146.000	€144.000	€142.000

Afwaarderen 2de deel Morinel (€ 57.000, incidenteel)

In het 2e kwartaal 2017 wordt het gemeentelijk verkeer- en vervoersplan (GVVP) ter besluitvorming aan de gemeenteraad aangeboden. Dit project maakt onderdeel uit van de uitvoeringsagenda in het GVVP. Doelstelling is om door middel van het aanbrengen van 30 km/u maatregelen op kruispunt niveau, de snelheid te verlagen en tevens het brede profiel van de Morinel te doorbreken. E.e.a. gaat aansluiten op de reconstructie van de Morinel die gedaan is ten behoeve van de ontwikkeling van het Perron.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Afwaarderen 2de deel Morinel	€57.000	0	0	0

Overige verkeersmaatregelen ter land (€ 30.000, structureel)

In juni wordt het gemeentelijk verkeer- en vervoersplan (GVVP) ter besluitvorming aan de gemeenteraad aangeboden. Dit onderdeel maakt onderdeel uit van het GVVP. Het huidige budget in deze post is €26.300. Verhoging van het budget met € 30.000 structureel per jaar (naar een totaal budget per jaar van € 56.300) moet bijdragen aan de nog vast te stellen onderdelen uit het GVVP.

Verhoging van het budget is benodigd om:

- kleine infrastructurele problemen aan te kunnen pakken in wijken;
- data-inwinning (monitor verkeersstellingen, parkeermetingen etc.);
- verkeerseducatie (begeleiding verkeersexamens scholen en verkeersveiligheidslabel).

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Overige verkeersmaatregelen ter land	€30.000	€30.000	€30.000	€30.000

Programma 3. Economie

3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Personele inzet Agro en Food

Het thema Agro en Food is voor de ontwikkeling van Dronten belangrijk en we werken daarvoor intensief samen met de economische regio Zwolle. Via het kenniscentrum Kennispoort worden activiteiten georganiseerd om slimme verbindingen tussen overheid, onderwijs en het bedrijfsleven te realiseren. Agro en Food is een belangrijke sector in de regio Zwolle en Dronten heeft hierin een belangrijke positie. De land- en tuinbouw en de bijbehorende verwerkende en toeleverende industrie zijn essentieel voor de regionale economie en leveren werkgelegenheid alleen al voor de land- en tuinbouw met 55.000 werknemers. De diversiteit aan agrarische sectoren met zeer gespecialiseerde akkerbouw in het westen van deze regio en duurzame veehouderij in het oosten is groot. Via het kenniscentrum Agrofood en Ondernemen van CAH Vilentum krijgen ondernemers toegang tot vernieuwende programma's van Centres of Expertise en Centra voor Innovatief Vakmanschap op het gebied van akkerbouw, precisielandbouw en tuinbouw. Kennispoort Regio Zwolle verkent met ondernemers hun innovatievraag en verbindt kennisinstellingen. De regio Zwolle is een samenwerkingsverband van 19 gemeenten. De ervaringen met de kennispoort zijn erg goed en wij willen samen met de andere deelnemende gemeenten inzetten op een bijdrage voor de komende vier jaar. Voor de periode daarna verwachten we dat de kennispoort in de eigen middelen kan voorzien. We verwachten dat een meer structurele deelname in het team van Kennispoort voor Dronten van grote betekenis zal zijn.

De personele kosten voor 2018 t/m 2021 zijn jaarlijks € 40.000.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Personele inzet Agro en Food	€40.000	€40.000	€40.000	€40.000

Sociaal economische visie

Werkbudget SEA (€ 75.000 incidenteel 2018 en 2019))

De SEA-kerngroepen zijn inmiddels enkele jaren actief en hebben hun plaats in Economisch Dronten veroverd. Er is behoefte aan een structureel werkbudget voor de kerngroepen om zich te kunnen door ontwikkelen. Dit bedrag zal worden ingezet voor specifieke onderzoeken, organisatie van bijeenkomsten (zoals bijvoorbeeld de Ondernemersacademie-avonden), intensivering van de communicatie naar andere ondernemers/instellingen/politiek. Ondersteuning lopende projecten en aanjagen nieuwe projecten (bv kwaliteit bedrijventerrein, doorontwikkeling BIOHUB etc).

Marketingplan/uitvoering Dronten als Agrofood-innovatiepolder van Europa (€ 75.000 incidenteel)

Het college heeft de notitie "Agro-food field: de innovatiepolder van Europa" vastgesteld. Onderdeel hiervan is het opstellen van een marketingplan om Dronten als Agro-food gemeente op de kaart te zetten. We willen laten zien wat wij qua bedrijvigheid en innovatie te bieden hebben. Samen met AERES, Agri-foodcluster Regio Zwolle en de betrokken ondernemers wordt het plan geconcretiseerd. Hierbij wordt gedacht aan digitale middelen, maar ook bijvoorbeeld deelname aan internationale beurzen.

Floriade – Dronten (€ 25.000 incidenteel)

De komst van de Floriade naar Dronten biedt ook voor onze ondernemers en kennisinstellingen kansen. Zo wordt nu al gekeken naar de mogelijkheden om op de Aeres-terreinen te laten zien welke innovatieve kracht er op agrarisch gebied in onze gemeente en in de regio zit. Hier willen we in 2018 extra inzet op plegen. Hierbij denken we onder meer aan het organiseren van bijeenkomsten voor betrokken bedrijven.

Green Campus - Wijland (€ 25.000 incidenteel)

Zoals bekend zijn wij voornemens om samen met Aeres tot verdere positionering te komen van het Green Campus-gebied. We willen het kenniscentrum verder versterken door ook andere kennis gerelateerde agro-instellingen op het terrein te vestigen. We willen projecten faciliteren die hieraan bijdragen. Dit kan op digitale wijze, maar ook fysiek door actieve acquisitie van geschikte instellingen. Hierin zullen we samen met de AERS-Hogeschool optrekken.

Acquisitie bedrijventerreinen (plan en uitvoering) (€ 150.000 incidenteel)

Een aantal jaren geleden is besloten om geen actieve acquisitie te plegen, maar hiervoor bestaande netwerken te benutten. We zijn van mening dat er echter extra inzet nodig is om onze bedrijventerreinen verkocht te krijgen.

We willen komen tot een herijking van het accountmanagement voor het bestaande bedrijfsleven en het maken van een account/acquisitieplan. Hierin verankeren we de aandacht voor het bestaande bedrijfsleven en onze inzet en de middelen die nodig zijn voor een actieve benadering van bedrijven die zich in Dronten willen vestigen. Onderdeel van de te omschrijven middelen is ook de noodzakelijke formatie. Voor het gevraagde bedrag kunnen we in het opstellen van het plan en de formatie voor 2018 voorzien. De uitkomst van de definitieve formatieve vraag zullen we vanaf het begrotingsjaar 2019 meenemen.

Gebiedsagenda (€ 100.000 incidenteel)

De gemeente Dronten en de provincie Flevoland hebben gezamenlijk een gebiedsagenda opgesteld als sturingsinstrument voor toekomstige opgaven. In deze agenda zijn de voor dit gebied relevante provinciale programma's met betrekking tot het grondgebied van Dronten met elkaar in verband gebracht en daarmee kunnen strategische afwegingen worden gemaakt. Daarnaast hebben wij twee eigen programma's ingebracht om te bezien of er volgens de methodiek van gebiedsontwikkeling nieuwe stijl eek synergie gevonden kan worden in de verbrede opgaven. De gebiedsagenda zal samen met onze partners de komende periode verder verdiept worden. Het bedrag zal benut worden voor het aanjagen en stimuleren van projecten. Hierbij kan gedacht worden aan het stimuleren van het project Biohub, ondersteunen van innovaties op het gebied van precisielandbouw, het bijdragen aan de bekendheid van de Green Campus, maar ook verschillende projectonderdelen van het programma FlevoFunFields. Daarnaast gaat het ook om het aanjagen van activiteiten rond bijvoorbeeld de Floriade 2022 en de doorontwikkeling van Lelystad Airport.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Werkbudget SEA	€75.000	€75.000	0	0
Sociaal economische visiemaatregelen	€275.000	0	0	0
Gebiedsagenda	€100.000	0	0	0

Programma 4. Onderwijs

Geen onderwerpen.

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie

5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Uitvoering cultuurvisie 2017 (€ 20.000 structureel)

Deze wensen staan in het document Cultuurvisie Supplement 2017.

Subsidieplafond basissubsidies (ondersteuning amateurkunst)

Vrijwilligersorganisaties (stichtingen en verenigingen) op de gebieden amateurkunst, zorg, maatschappelijke ondersteuning, participatie en sport kunnen een basissubsidie aanvragen voor bestuurlijke kosten. Deze subsidie is maximaal 400 euro.

Er is momenteel een subsidieplafond van € 23.200. Dat betekent maximaal 58 subsidies van € 400. Als er meer dan 58 aanvragen op tijd zijn ingediend, dan wordt de subsidie per aanvrager verlaagd. De laatste jaren waren er ongeveer 70 aanvragen op tijd, waardoor de subsidie per aanvrager ongeveer € 330 bedroeg. Om de basissubsidie weer in de buurt van 400 euro per aanvrager te krijgen moet het subsidieplafond verhoogd worden naar € 28.000.

Carillonconcerten

Jaarlijks speelt stadbeiaardier Frits Reynaert 10 concerten op het carillon van Dronten. We willen dit aantal met ingang van 2018 verhogen naar 12 concerten per jaar. Dit betekent een verhoging van het budget voor deze concerten van € 1.600 naar € 1.920.

Subsidieplafond kunst en cultuur(ondersteuning cultuuractiviteiten)

Momenteel is er een subsidieplafond voor activiteitensubsidies kunst en cultuur van € 7.850. Per aanvrager is maximaal € 1.500 beschikbaar. We ondersteunen jaarlijks ongeveer vijf activiteiten. We willen meer activiteiten ondersteunen en het subsidieplafond verhogen naar € 12.000.

Fonds voor kunstaankopen

In de gemeentebegroting is geen budget opgenomen voor het aankopen van kunst. Het voorstel is het vormen van een bestemmingsfonds voor het aankopen van kunst voor de openbare ruimte. Met een storting van €10.000 per jaar in dit fonds is het mogelijk om eenmaal per vier of vijf jaar een nieuw kunstwerk te kopen voor de openbare ruimte van de gemeente Dronten.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Uitvoering cultuurvisie 2017	€20.000	€20.000	€20.000	€20.000

Programma 6. Sociaal Domein

Financieel kader Sociaal Domein 2018

In 2018 zal het beleidsplan Sociaal Domein worden geëvalueerd. Met het vaststellen van deze evaluatie zullen door de raad de kaders worden vastgesteld voor de beleidsperiode na 2018.

Voor de uitvoering van het Sociaal Domein in 2017 en 2018 vormen het vigerende beleidsplan en de in 2016 vastgestelde Actualisatie Beleid en Uitvoering Sociaal Domein het uitgangspunt. Bij de uitvoering van met name de Jeugdwet hebben we geconstateerd dat het financiële kader, de integratie-uitkering, meerdere malen in negatieve zin is aangepast. De ontwikkeling van de inkomsten voor en de uitgaven binnen het gehele sociale domein zullen ook in 2017 en 2018 nadrukkelijk worden gevolgd. Bij eventuele tekorten binnen de drie transities worden de volgende uitgangspunten gehanteerd: eventuele tekorten worden in eerste instantie aangevuld vanuit de bestemmingsreserve Sociaal Domein. Indien in 2018 zou blijken dat de bestemmingsreserve niet meer toereikend zal zijn, dan zal voor de uitvoering in 2018 een beroep gedaan worden op de algemene middelen.

Het voorgaande zal zich op de volgende wijze in de P&C-producten in 2017 en 2018 vertalen:

1. In de Voortgangsrapportage 2017 melden wij u de stand van zaken en, indien nodig, welke inzet vanuit de bestemmingsreserve Sociaal Domein noodzakelijk is om het tekort 2017 te financieren.
2. In de Slotrapportage 2017 schetsen wij u de verwachte ontwikkelingen voor 2018 het eventueel noodzakelijke beroep op de bestemmingsreserve Sociaal Domein.
3. In de Voortgangsrapportage 2018 schetsen wij u het beeld van de stand van , het beroep wat mogelijk gedaan moet worden op de bestemmingsreserve Sociaal Domein om het (eventuele) tekort te dekken. Indien de bestemmingsreserve niet meer toereikend is om het eventuele tekort in 2018 te financieren, dan zullen we u met de Voortgangsrapportage 2018 voorstellen hiervoor een beroep te doen op de algemene middelen.
4. In de slotrapportage 2018 zal u het verwachte saldo Sociaal domein worden gepresenteerd met de verwachting of de bestemmingsreserve Sociaal Domein voldoende is om de kosten te dekken of dat een beroep moet worden gedaan op de algemene middelen.

Bij de in 2016 vastgestelde Actualisatie Beleid en Uitvoering Sociaal Domein is voor 2016 en 2017 extra formatie aangevraagd voor de uitvoering van het Sociaal Domein. Ook voor de uitvoering in 2018 is deze tijdelijke extra formatie noodzakelijk. Wij zullen u in de Voortgangsrapportage 2017 voorstellen om deze formatie te dekken uit de bestemmingsreserve Sociaal Domein. Een eventuele structurele uitbreiding van deze formatie zal worden betrokken bij de eerdergenoemde evaluatie van het beleidsplan Sociaal Domein in 2018.

6.5 – Arbeidsparticipatie

Werkplekken voor mensen met afstand tot arbeidsmarkt (€ 100.000 structureel)

Het college heeft de ambitie uitgesproken om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een betaalde werkplek te bieden bij de gemeentelijke organisatie. In deze ambitie heeft het college een fasering aangebracht waarbij in een pilotperiode 2016/2017 vier extra werkplekken gevonden moesten worden voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De kosten voor deze werkplekken dienen gedurende de pilotperiode binnen de bedrijfsvoering gezocht te worden. De pilot heeft plaatsgevonden en halverwege het jaar 2016 zijn 4 mensen met indicatie op een garantiebaan geplaatst binnen de gemeentelijke organisatie bij de afdelingen VHV, CD, A&A en PZ. Voor deze mensen zijn binnen de bedrijfsvoering voor de jaren 2016/2017 middelen gereserveerd

omdat dit extra formatie betreft bovenop de bestaande formatie. Om ervoor te zorgen dat deze mensen op de garantiebaan kunnen blijven, ook na 2017, wordt voorgesteld om structureel een bedrag van € 100.000 in de begroting van de bedrijfsvoering op te nemen. Op deze wijze draagt de gemeente Dronten bij aan de doelstelling van de 25.000 extra banen die in de periode 2015 t/m 2023 door de overheid beschikbaar gesteld moeten worden én de maatschappelijke participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt richting een betaalde baan. Tevens nemen we hier onze (maatschappelijke) verantwoordelijkheid als één van de grootste werkgevers binnen de gemeente Dronten en laten we zien hoe we mensen met een beperking aan het werk helpen.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt binnen de gemeentelijke organisatie	€100.000	€100.000	€100.000	€100.000

Programma 7. Volksgezondheid en milieu

7.1 - Volksgezondheid

Volksgezondheid, GGD

De GGD heeft aangegeven niet meer uit te komen met de huidige bijdragen vanuit de Flevolandse gemeenten. Voor Dronten zou dit een structurele verhoging betekenen van € 20.000. De verhoging wordt veroorzaakt door nieuwe wettelijke taken.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Volksgezondheid /GGD	€20.000	€20.000	€20.000	€20.000

7.5 – Begraafplaatsen

Aanleg grafkelders op begraafplaats De Wissel (€ 40.000 krediet, structurele kapitaallasten)

Eind 2006 is het rapport 'Visieontwikkeling begraafplaats De Wissel' vastgesteld. Een belangrijk aspect in de beleidsnota is het besluit om de begraafplaats niet uit te breiden, maar het begraven binnen de huidige grenzen van de begraafplaats te kunnen blijven verzorgen. Om dit naar de toekomst toe ook te kunnen garanderen is het van belang om actief over te gaan tot het ruimen van graven. Dit betreft dan graven waarvan de rechten door nabestaanden niet meer verlengd zijn en worden en waarbij de nabestaanden afstand hebben gedaan (getekend) van het graf.

Bij algemene graven geldt dat de gemeente rechthebbende blijft van het graf en dat het graf na de wettelijk verplichte grafrust van 10 jaar geruimd mag worden. Gelet op het bovenstaande waarin is aangegeven dat tot actief ruimen van graven dient te worden overgegaan, is het dan ook de bedoeling om de algemene graven na de verplichte grafrust te gaan ruimen. Aangezien dit na een periode van 10 jaar mogelijk is, ontstaat een in de tijd gezien snelle cyclus. Door bij de algemene graven hierbij te kiezen voor de aanleg van grafkelders kost het ruimen van de stoffelijke overschotten minder tijd en geld. Tevens is het vervolgens relatief eenvoudig een nieuw stoffelijk overschot te begraven. Naast een forse tijdsbesparing die dit oplevert, zorgt het ook voor een relatief schone manier van ruimen van graven.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Aanleg grafkelders, Kapitaallasten krediet € 40.000	€ 1.467	€ 2.240	€ 2.213	€ 2.187

Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

8.1 - Ruimtelijke ordening

Ontwikkelingsplan Hanzekwartier (€ 40.000-€ 50.000 incidenteel)

Het Hanzekwartier wordt gefaseerd in ontwikkeling genomen. Gefaseerd omdat het een groot gebied is en het Hanzekwartier nog gedeeltelijk in gebruik is als bedrijventerrein. Als een deel daadwerkelijk in ontwikkeling wordt genomen wordt voor dat deel een grondexploitatie vastgesteld en worden alle kosten en opbrengsten via de grondexploitatie afgewikkeld. Zo zijn er nu een grondexploitatie Scholenzone, Ottoplein en Heuvelpark Noord. Voorde Havenkade is een grondexploitatie in voorbereiding. Vooruitlopend op het vaststellen van een grondexploitatie worden ook voorbereidingskosten gemaakt. Hierbij moet worden gedacht aan externe adviezen voor contractvorming, stedenbouwkundige expertise, milieuonderzoeken etc.. Indien binnen vijf jaar een grondexploitatie wordt vastgesteld worden de betreffende kosten alsnog ten laste gebracht van de grondexploitatie.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Hanzekwartier	€40.000	€50.000	0	0

Bij de Voortgangsrapportage 2017 zal inzichtelijk gemaakt worden voor welke complexen er voorbereidingskosten worden gemaakt. Dit kunnen we dan combineren met het aframen van het nu nog structureel in de begroting opgenomen budget op 6.810.

Programma Omgevingswet (€ 195.000 incidenteel)

Gemeenten staan de komende tijd voor een nieuwe uitdaging: de Omgevingswet. Dit gaat betekenen dat er veranderingen komen voor de fysieke leefomgeving op inhoud en de wijze waarop gemeenten en andere betrokken partijen worden geacht om te gaan met de wet- en regelgeving. In de visie van het ministerie is dat laatste het belangrijkste, 80% heeft betrekking op houding en gedrag en 20% op inhoud. De verwachting is dat de Omgevingswet medio 2019 in werking treedt. De doelen zijn: vergroten van afwegingsruimte, inzicht wat wel en niet kan, snellere besluitvorming en een integrale benadering van de leefomgeving. Gemeenten kunnen zelf invulling geven aan de wijze waarop zij de implementatie vormgeven. Wij stellen een benadering voor die aansluit bij recente ontwikkelingen en thema's zoals FlevoFunfields, van Eiland naar Wijland, locatie onderzoek woningbouw Swifterbant, MFG's Swifterbant en Biddinghuizen. Het gedachtengoed van de Omgevingswet sluit ook goed aan bij onze Toekomstvisie de Kracht van Dronten en de wijze waarop de transitie van het sociaal domein met de Dronter Koers als nieuwe werkwijze is opgepakt.

We beginnen niet op nul en de implementatie willen we ook integreren in het proces van organisatie ontwikkeling. Een omgevingsvisie en bijbehorend omgevingsplan zullen op basis van ervaringen uiteindelijk in 2024 moeten zijn voorbereid en vastgesteld. Ook het werken met het geplande Digitaal Stelsel Omgevingswet, dit is op zijn vroegst in 2019 beschikbaar, betekent grote veranderingen voor de wijze van dienstverlening. Met instanties als de Provincie, de Omgevingsdienst, de veiligheidsregio en waterschap zullen we als gemeente de veranderingen moeten afstemmen. Een programmaplan is in concept gereed en zal aan de raad worden voorgelegd. In dit plan wordt uitgegaan van een opgave gerichte benadering waarbij regievoering essentieel is. Kennis ontwikkelen is hierbij een grote opgave en implementatie kan volgens ingewijden een omvang hebben die te vergelijken is met de decentralisatie van de taken in het sociaal domein.

In de meerjarenbegroting was tot nu toe € 30.000 in 2017 en 2018 opgenomen voor planvoorbereiding.

Volgens het concept programmaplan ramen wij de kosten als volgt:

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Programma Omgevingswet Programmamanager	€80.000	€80.000	€0	€0
Programma Omgevingswet Ondersteuning projectteam	€25.000	€25.000	€0	€0
Programma Omgevingswet Adviezen DSO	€50.000	€50.000	€50.000	0
Programma Omgevingswet DSO applicatie	0	0	0	0
Programma Omgevingswet Opleidingen en trainingen	€20.000	€20.000	€20.000	0
Programma Omgevingswet Aanpassingen lijn	€20.000	€20.000	€20.000	0
Programma Omgevingswet Omgevingsvisie	0	0	0	0
Programma Omgevingswet Omgevingsplan	0	0	0	0

8.3 - Wonen en bouwen

Wonen - Marketing wonen (€ 75.000 incidenteel)

In de Woonvisie is vastgelegd dat de gemeente Dronten de ruimte die er is om te groeien optimaal wil benutten. Daarvoor is onder meer marketing nodig zodat woningzoekenden in de (brede) regio kennis kunnen maken met de kwaliteit die Dronten te bieden heeft. Bureau Open ('Er gaat niets boven Groningen') heeft een wooncampagne voor ons ontwikkeld die in een afrondend stadium is. Het campagneconcept laat de mogelijkheden van de ruimte in Dronten zien, gekoppeld aan de 'quality of live' in Dronten. Vanuit het perspectief van een (jong) gezin, worden 3 thema's ingezet:

1. Hier wonen we midden in het land én toch overal dicht bij
2. Hier kunnen onze kinderen veilig opgroeien én wonen we dichtbij de natuur
3. Hier wonen we heerlijk vrijstaand én toch dichtbij mijn werk (link met Hanzelijn)

Voor de uitvoering, die we dit voorjaar willen starten, is een 'middelenmix' gemaakt, die bestaat uit diverse onderdelen. Daarbij wordt vooral ingezet op het gebruik van social media (promotie via Facebook) in combinatie met online bannering op bv. zoeksites als Funda. Ook worden de campagnebeelden ingezet via billboards/abri's op stations. Tot slot is er de offline inzet via advertenties in kranten/bladen. Extra specifieke activiteiten worden aanvullend toegevoegd. Bij alle activiteiten wordt de bereikte doelgroep doorgeleid naar www.dronterland.nl

De kosten voor alle campagneactiviteiten (online promotie Facebook + online bannering, inzet campagnebeelden in abri's in diverse regio's, print-offline door middel van advertenties en overige aanvullende activiteiten) zijn begroot op € 75.000 per jaar.

Wij vragen budget om de campagne gedurende drie jaar (2018/2019/2020) te kunnen uitvoeren. Totaal derhalve € 225.000. Uiteraard wordt aan de hand van tussenresultaten beoordeeld welke middelen het meest effectief zijn zodat waar nodig kan worden bijgestuurd.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Wooncampagne /marketing wonen	€75.000	€75.000	€75.000	0

GEO-visie(€ 50.000 incidenteel)

In de nog vast te stellen GEO-visie door het college (medio april) zijn voor 2018 de onderstaande 2 elementen van belang, te weten:

PLAN-INFORMATIE

De vraag naar plan-informatie wordt steeds sterker, zowel vanuit bedrijfsleven als overheid. Vandaar dat er een landelijke ontwikkeling gaande is, waarbij een manier gezocht wordt om plan-informatie op implementeerbare manier aan belanghebbenden te ontsluiten. Hierbij moet rekening gehouden worden met het verschil tussen type afnemer en type plan-informatie. Om een plan door te kunnen voeren in bedrijfsvoering, is het essentieel dat het betreffende plan aan bepaalde standaarden voldoet. Binnen de aannemerij raakt NLCS steeds breder geaccepteerd als standaard, binnen de gemeente wordt gewerkt met IMGEO-BGT. Hiertussen zal een modus gevonden moeten worden, zodat de juiste informatie bij de juiste afnemer terecht kan komen. Zodra een plan voldoet aan de IMGEO-BGT standaard, wordt het mogelijk om dit plan door te rekenen wat betreft de te verwachten beheerlasten met het oog op het beheer in de openbare ruimte (BOR).

Doel:

Plannen met betrekking tot de inrichting van de openbare ruimte moeten gaan voldoen aan landelijke standaardregels, zodat plannen onderling koppelbaar en controleerbaar worden.

Waarom:

Standaardisatie voorkomt onduidelijkheid. Ook worden plannen breder inzetbaar, wat bijvoorbeeld geautomatiseerde calculaties (hoeveelheden, oppervlaktes en de daar aan gekoppelde kosten etc.) met meerdere softwarepakketten mogelijk maakt.

REFERENTIEMODEL STELSEL VAN GEMEENTELIJKE BASISGEGEVENS (RSGB)

Binnen de gemeentelijke overheid wordt gewerkt met een diversiteit aan gegevens, zowel landelijke basisgegevens als gemeentelijke kerngegevens. De RSGB specificeert het model waardoor deze gegevens onderling koppel- en uitwisselbaar zijn (StUF). Dit maakt eenmalig onderhoud en meervoudig gebruik mogelijk. Ook in het gemeentelijke Informatie Beleid Plan (IBP) wordt de noodzaak van invoeren van RSGB erkend.

Doel:

Het geautomatiseerd importeren van landelijk beheerde (basis)informatie (BRP, BAG, NHR e.d.). Dit, op een centrale database (data warehouse) binnen de organisatie, welke als bron gaat dienen voor diverse afnemende pakketten.

Waarom:

Momenteel is de intern beschikbare informatie gefragmenteerd. Door gebruik van het RSGB worden de gegevens onderling gekoppeld, waardoor een centraal punt gecreëerd wordt, waar alle basisgegevens voorhanden zijn. Dit maakt analyse en controle van gegevens eenvoudiger.

Onderwerp	2018	2019	2020	2021
Plan-informatie	€25.000	0	0	0
RSGB	€25.000	0	0	0

Bijlage 1. Kadernota 2018, financiële gegevens

Kadernota 2018 - Ambities en wensen	2018	2019	2020	2021	Categorie	Collegelid	Afdeling
(Per programma, per Taakveld)							
Programma 0	2018	2019	2020	2021	Categorie	Collegelid	Afdeling
0.1 S Hoog beschikbaar maken Mozard zaaksysteem	-17.100	-23.820	-23.820	-23.820	C1	P. van Bergen	Progr.Dienstverlening
0.1 S Doorontwikkeling kanaal www.dronten.nl	-30.000				C1	P. van Bergen	Progr.Dienstverlening
0.1 I Implementatie informele aanpak	-30.000	-20.000	0	0	C1	P. van Bergen	Progr.Dienstverlening
0.1 S Applicatie contract- en leveranciersmanagement	-17.500	-17.500	-17.500	-17.500	C1	D.M. Vis	CD
0.1 I Applicatie contract- en leveranciersmanagement	-20.000	0	0	0	C1	D.M. Vis	CD
0.1 S Functionaris gegevensbescherming, Juridische zaken	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000	B2	D.M. Vis	CD
0.1 S *Dekking stelpost overhead voor Juridische zaken	80.000	80.000	80.000	80.000	B2	D.M. Vis	CD
0.1 S Capaciteitsuitbreiding i.v.m. herinrichting afdeling Informatiemanagement	-112.000	-112.000	-112.000	-112.000	C1	A. van Amerongen	IM
0.1 S Capaciteitsuitbreiding i.v.m. herinrichting afdeling Informatiemanagement, dekking st	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000	C1	A. van Amerongen	IM
0.1 S *Dekking stelpost overhead voor Informatiemanagement	80.000	80.000	80.000	80.000	C1	A. van Amerongen	IM
0.1 I Verkiezingsactiviteiten griffie	-10.000	0	0	0	A2	N.v.t.	N.v.t.
0.2 I Operatie BRP	-150.000	0	0	0	B1	P. van Bergen	PZ
0.4 S Sociale zaken digitalisering archief, archiefmedewerker	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000	C1	D.M. Vis	SZ/IM
0.4 S *Dekking stelpost overhead voor DIV	80.000	80.000	80.000	80.000	C1	D.M. Vis	SZ/IM
0.4 S Extra FTE voor HT en verbeteringslag Financiën	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000	C1	A. van Amerongen	CD
0.4 I Vervanging vaste telefoon toestellen door mobiel (€ 45.000, 3 jaar afschrijving)	-16.000	-16.000	-16.000	0	C1	D.M. Vis	CD
0.4 I Beveiligingsmaatregelen gemeentehuis	-25.000	0	0	0	C1	D.M. Vis	CD
0.4 I Onderzoek naar realisatie het Nieuwe Werken	-25.000	0	0	0	C1	D.M. Vis	CD
0.4 I IBP 2017-2021 projecten, incidentele kosten	-248.200	0	0	0	C1	A. van Amerongen	IM
0.4 S IBP 2017-2021 projecten, structurele kosten	-62.550	-62.550	-62.550	-62.550	C1	A. van Amerongen	IM
0.4 I Intranet incidenteel	-35.000	0	0	0	C1	A. van Amerongen	IM
0.4 S Intranet structureel	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	C1	A. van Amerongen	IM
0.64 S Precariobelasting	-100.000	-200.000	-300.000	-400.000	B2	A. van Amerongen	CD
Totaal Programma 0	-948.350	-501.870	-581.870	-665.870			
Programma 1	2018	2019	2020	2021	Categorie	Collegelid	Afdeling
1.1 S Vakbekwaamheid, veiligheidsregio	0	-85.000	-98.000	-96.000	C2	A.B.L. de Jonge	VHV
Totaal Programma 1	0	-85.000	-98.000	-96.000			
Programma 2	2018	2019	2020	2021	Categorie	Collegelid	Afdeling
2.1 I Fietspad passage Dronten	-75.000	0	0	0	A2	N. Verlaan	RRB
2.1 S Herinrichting Walvisstraat, De Zuid en omgeving	-95.000	-146.000	-144.000	142.000	A3	N. Verlaan	RRB
2.1 I Afwaarderen 2de deel Morinel	-57.000	0	0	0	A2	N. Verlaan	RRB
2.1 S Overige verkeersmaatregelen ter land	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	A2	N. Verlaan	RRB
Totaal Programma 2	-257.000	-176.000	-174.000	112.000			
Programma 3	2018	2019	2020	2021	Categorie	Collegelid	Afdeling
3.2 S Personele inzet Agro en Food	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000	A2	D.M. Vis	REO
3.2 I Werkbudget SEA	-75.000	-75.000			A1	D.M. Vis	REO
3.2 I Sociaal economische visie maatregelen	-275.000	0	0	0	A2	D.M. Vis	REO
3.2 I Gebiedsagenda	-100.000	0	0	0	A2	D.M. Vis	REO
Totaal Programma 3	-490.000	-115.000	-40.000	-40.000			
Programma 4	2018	2019	2020	2021	Categorie	Collegelid	Afdeling
Geen onderwerpen voor dit programma.	0	0	0	0	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totaal Programma 4	0	0	0	0			
Programma 5	2018	2019	2020	2021	Categorie	Collegelid	Afdeling
5.3 S Uitvoering Cultuurvisie 2017	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000	A1	A. van Amerongen	MO
Totaal Programma 5	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000			
Programma 6	2018	2019	2020	2021	Categorie	Collegelid	Afdeling
6.5 S Werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt binnen de gemeente	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	A2	D.M. Vis	MO
Totaal Programma 6	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000			
Programma 7	2018	2019	2020	2021	Categorie	Collegelid	Afdeling
7.1 S Volksgezondheid /GGD	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000	C2	P. van Bergen	MO
7.5 S Aanleg grafkelders	-1.467	-2.240	-2.213	-2.187	A2	N. Verlaan	RRB
Totaal Programma 7	-21.467	-22.240	-22.213	-22.187			
Programma 8	2018	2019	2020	2021	Categorie	Collegelid	Afdeling
8.1 I Programma Omgevingswet Programmamanager	-80.000	-80.000	0	0	B2	N. Verlaan	REO
8.1 I Programma Omgevingswet Ondersteuning projectteam	-25.000	-25.000	0	0	B2	N. Verlaan	REO
8.1 I Programma Omgevingswet Adviezen DSO	-50.000	-50.000	-50.000	0	B2	N. Verlaan	REO
8.1 I Programma Omgevingswet Opleidingen en trainingen	-20.000	-20.000	-20.000	0	B2	N. Verlaan	REO
8.1 I Programma Omgevingswet Aanpassingen lijn	-20.000	-20.000	-20.000	0	B2	N. Verlaan	REO
8.1 I Ontwikkelingsplan Hanzekwartier	-40.000	-50.000	0	0	B2	N. Verlaan	REO
8.3 I Wooncampagne/ Marketing wonen	-75.000	-75.000	-75.000	0	A2	N. Verlaan	REO
8.3 I GEO-visie Plan-informatie	-25.000	0	0	0	A2	A. van Amerongen	RRB
8.3 I GEO-visie RSGB	-25.000	0	0	0	A2	A. van Amerongen	RRB
Totaal Programma 8	-360.000	-320.000	-165.000	0			
Totaal Kadernota 2018 - Ambities en wensen	- 2.196.817	- 1.340.110	- 1.201.083	- 832.057			

Omschrijving	2018	2019	2020	2021
Stand na vaststellen Begroting 2017/ Slotrapportage 2016	490.158	968.945	1.678.253	1.678.253
Waarvan incidentele lasten	1.009.000	311.000	0	0
Stand structureel begrotingsresultaat 2016-2020 na Slotrapportage 2016	1.499.158	1.279.945	1.678.253	1.678.253
Besluitvorming ná Slotrapportage 2016:				
Erfgoed centrum	0	0	0	0
Zwembad Overboord Incidenteel	-80.000	-40.000	-1.328.378	0
Zwembad Overboord Structureel	0	0	0	-28.970
Stand na vaststellen Slotrapportage 2016 + besluitvorming (Dec16-Mrt17)	410.158	928.945	349.875	1.649.283
Waarvan incidentele lasten	1.089.000	351.000	1.328.378	0
Stand structureel begrotingsresultaat 2016-2020 na Slotrapportage 2016 + besluitvorming (Dec 16-Mrt 17)	1.499.158	1.279.945	1.678.253	1.649.283
Kadernota 2018	-2.196.817	-1.340.110	-1.201.083	-832.057
<i>A. Beleidsvoornemens</i>				
1. Collegeprogramma 2014-2018	-95.000	-95.000	-20.000	-20.000
2. Nieuw beleid, overig	-908.467	-393.240	-391.213	-30.187
<i>B. Wettelijke verplichtingen</i>				
1. Autonome ontwikkelingen, niet beïnvloedbaar	-150.000	0	0	0
2. Autonome ontwikkelingen, deels beïnvloedbaar, wettelijke verplichtingen opgelegd door overheid	-415.000	-525.000	-470.000	-480.000
<i>C. Bedrijfsvoering</i>				
1. Gemeente Dronten	-848.350	-461.870	-441.870	-425.870
* Dekking aanwezig stelpost Overhead (3x € 80.000)	240.000	240.000	240.000	240.000
2. Verbonden partijen (alleen financiële ontwikkelingen)	-20.000	-105.000	-118.000	-116.000
<i>D. Technische wijzigingen</i>				
	0	0	0	0
Stand na ambities en wensen Kadernota	- 697.659	- 60.165	477.170	817.226
Waarvan incidentele lasten	-1.571.200	-431.000	-181.000	0
Stand structureel na vaststelling Kadernota 2018	873.541	370.835	658.170	817.226
* Dekking aanwezig stelpost Overhead (3 x € 80.000) Formatie Juridische zaken 1,0 Informatiemanagement 1,0 en DIV 1,0				